

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальністю: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(вказати шифр та назву спеціальності)

Галузь знань: Культура і мистецтво

Тема

Ансамбль декоративних сукон
"Барви роду"

Дипломник (ця)

Мазурек Анжела Михайлівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Допущений (а) до захисту кваліфікаційної роботи.

Протокол засідання кафедри ДПОМ

«10» червня 2025 р. № 43

Завідувач кафедри ДПОМ

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

Чернівці, 2025

Факультет архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва

Оцінка ЕК 95А дев'яносто п'ять
(вказати цифрою та прописом)

Протокол засідання ЕК « 19 » 06 2025р. № 1

Секретар ЕК Майор Л.В. Сидор
(підпис) (ініціали, прізвище)

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ ТА РОБОТА В МАТЕРІАЛІ

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Спеціальністю: 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(вказати шифр та назву спеціальності)

- проект 4/А-1)
- ескізи 10
- пояснювальна записка на 37 сторінок

Склад роботи в матеріалі: 3 суніки

Дипломник (ця) А.М. Мазурек
(підпис) (ініціали, прізвище)

Керівник кваліфікаційної роботи О.В. Ілюшинець
(підпис) (ініціали, прізвище)

Рецензент М.М. Шкрібляк
(підпис) (ініціали, прізвище)

**Декларація
академічної доброчесності
здобувача першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича**

Я, Мазуряк Анжела Михайлівна студентка 4 курсу, денної форми навчання, факультету архітектури, будівництва та декоративно-прикладного мистецтва, спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, освітньої програми Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, адреса електронної пошти mazuriak.anzhela@chnu.edu.ua

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему: **Ансамбль декоративних сумок «Барви роду»** відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлена;
- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

(Мазуряк Анжела Михайлівна)

(Толошняк Олександр Вікторович)

**Експертний висновок
результатів перевірки на академічний плагіат**

Відповідно до даних програми Turnitin, атестаційна кваліфікаційна робота (проект) на тему: Ансамбль декоративних сумок «Барви роду», дипломниці Мазуряк Анжели Михайлівни, яка подана у файлі Мазуряк_2025.docx, за результатами перевірки є оригінальною на 94 %.

Обсяг файлу поданого на перевірку 5294 слів з виключенням додатків та списків літератури, що приблизно складає - % від загального обсягу матеріалу до друку.

Враховуючи специфіку, робота вважається такою, що має високий рівень оригінальності та допускається до захисту.

10.06.2025 р.

Відповідальна за перевірку робіт
на плагіат від кафедри ДПОМ

Ірина ТКАЧЕНКО

Завідувач кафедри декоративно-прикладного
та образотворчого мистецтва

Мирослава ЖАВОРОНКОВА

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА БУКОВИНСЬКИХ ТА ГУЦУЛЬСЬКИХ МОТИВІВ У ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОМУ МИСТЕЦТВІ.....	6
1.1. Традиційні гуцульські символи та їх значення.....	6
1.2. Особливості використання буковинських мотивів у народному мистецтві.....	11
РОЗДІЛ II. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ БУКОВИНСЬКИХ МОТИВІВ У ДИЗАЙНІ.....	17
2.1. Аналіз актуальних тенденцій інтерпретації буковинської символіки .	17
2.2. Інтеграція буковинських орнаментів у створення аксесуарів.....	20
РОЗДІЛ III. ХУДОЖНЬО ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ МОТИВІВ, КОМПОЗИЦІЙНОЇ ПОБУДОВИ ТА СИМВОЛІКИ КОЛЕКЦІЇ “БАРВИ РОДУ”	23
3.1. Використання традиційних символів з новітніми матеріалами.....	23
3.2. Шкіряна сумка “Барви Роду” стилістична програма та композиційна побудова.....	25
ВИСНОВКИ.....	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	29

ВСТУП

Буковинські мотиви в декоративно-прикладному мистецтві є невід'ємною частиною культурної спадщини, яка постійно еволюціонує та набуває нових форм у сучасному дизайні. Регіон на межі українських, румунських та молдавських культур, що зумовило багатство її орнаментального мистецтва. Актуальність дослідження зумовлена зростаючим інтересом до переосмислення символів у контексті сучасних

технологій та матеріалів. Особливої уваги заслуговує інтеграція буковинських орнаментів у дизайн функціональних предметів, зокрема аксесуарів, що поєднують естетичну та практичну цінність.

Створення шкіряної сумки, що інтерпретує народні мотиви, представляє собою унікальний синтез традиційних технік обробки матеріалів та сучасних дизайнерських рішень. Цей проект демонструє можливості гармонійного поєднання природних матеріалів з інноваційними технологіями обробки, створюючи функціональний аксесуар з глибоким культурним підтекстом.

Тема дипломної роботи – «Мистецтво буковинського орнаменту. стилістичні особливості та інтерпретація в сучасному мистецтві». **Мета даного дослідження** полягає у визначенні принципів та методів інтерпретації буковинських та гуцульських мотивів у сучасному дизайні аксесуарів, дослідити історичну еволюцію буковинських символів у декоративно-прикладному мистецтві, проаналізувати сучасні тенденції використання гуцульських мотивів у дизайні, проектування та створення декоративної шкіряної сумки.

Об'єктом дослідження є пошук нового змісту в орнаменті та колористиці у декоративно-прикладному мистецтві, осучаснення та популяризація буковинських мотивів в молодіжному стилі та відновлення

2

значної спадщини українського мистецтва та особливості їх використання при створенні колекції сумок. Практичне значення роботи полягає у розробці конкретних рекомендацій щодо об'єднання мотивів у дизайн сучасних аксесуарів, а також у створенні авторського проекту, що демонструє можливості інноваційної інтерпретації традиційних символів. Результати дослідження можуть бути використані при розробці дизайнерських виробів та в навчальному процесі.

Завдання наукової бакалаврської роботи:

1. вивчення та узагальнення істографічного матеріалу та мистецької літератури, дослідження буковинського орнаменту та символіки, виявлення проблеми наукового й практичного змісту.
2. аналіз декоративно-орнаментальних мотивів та орнаментальної символіки під час створення проєкту – «Барви роду»
3. пошук нових рішень по створенню колекції дипломного проєкту.
4. узагальнення та класифікації отриманої інформації.

Ключові слова: прикраси; розпис; технологія; Буковинський орнамент; композиція; орнаментика; семантика; дизайн.

3

РОЗДІЛ І. ІСТОРИЧНА РЕТРОСПЕКТИВА БУКОВИНСЬКИХ ТА ГУЦУЛЬСЬКИХ МОТИВІВ У ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОМУ МИСТЕЦТВІ

1.1. Традиційні гуцульські символи та їх значення

У наш час авторський розпис сумок ґрунтується на поєднанні сучасних форм з орнаментальними мотивами, успадкованими від попередніх поколінь. Майстри вдало інтерпретують традиційні елементи декоративного мистецтва в контексті актуальних естетичних і функціональних потреб. Авторські вироби з розписом можна зустріти в експозиціях українських музеїв декоративного мистецтва, а також у творчих майстернях і навчальних закладах. Спираючись на надбання минулого, митці створюють унікальні сучасні вироби й формують нові напрямки в декоративному мистецтві.

Дане дослідження розпочинається з ґрунтовного аналізу орнаментальних систем і сакральної символіки, характерної для мистецької спадщини Буковини, з особливим акцентом на традиції Вижницького району. Орнаментом люди прикрашали предмети домашнього вжитку, житло, одяг та знаряддя праці. У давнину люди не тільки присвячували естетичну красу, символам приписували магічну силу.

Мотивом для орнаменту люди черпали з рослинного та тваринного світу природи [15].

Гуцульська символіка формувалася протягом багатьох століть, поєднуючи християнські та народні традиції. Перші орнаментальні зображення з'явилися ще в ранньохристиянському мистецтві катакомб. Хрест в кучерах стала одним із найдавніших і найважливіших символів та оберегів. У декоративно-прикладному мистецтві хрест часто зображувалася золотистими або срібними кольорами, символізуючи божественне світло. Художники та майстри різних епох надавали хресту різноманітних декоративних інтерпретацій, зберігаючи її сакральне значення. Геометрична структура хреста стала основою для численних

4

орнаментальних композицій. Орнаменти виконувалися в різних матеріалах: від дерева до коштовних металів.

Гадючка або *безконечник* в українському мистецтві символізує вічність і безперервність життя. Його форма – хвилі без початку і кінця – несе глибокий філософський зміст. Розетка, соняшник або сонце є одним з найдавніших символів у гуцульському орнаменті. Вона зображується у вигляді концентричних кіл або стилізованих променів. Цей мотив символізує життя, силу, тепло та вічність. Його Часто можна побачити на дерев'яних виробах - скринях, тарілках, а також у вишивці [16].

Ромби, квадрати, зигзаги, хрести, геометрія відіграє ключову роль у буковинському та гуцульському орнаменті. Ромб символізує родючість та землю. Часто ромб поділений на чотири частини, що вказує на гармонію стихій. Зигзаг, морщінка або сторцова кривулька схематично нагадує зморшки на призібраній тканині, від чого й назва “морщінка”. Зустрічається у різьбленні, інкрустації, випалюванні на дереві, карбування на металі, писанкарстві. Цей мотив подекуди називають “кептарі” за схожістю до зубців які прикрашали гуцульський кептар [11].

Також в буковинському орнаменті головну роль відігравали рослинні узорі. Вишивку прикрашали орнаментальним барвінком, маком та дубовим листям. У декоративно-прикладному мистецтві такий мотив неодноразово ставав основою для створення орнаментальних композицій. Майстри прикрашали рослинні орнаменти, геометричними візерунками. Барвінок різних розмірів створював гармонійні композиційні рішення.

Дерево життя або вазончик як символ увійшов в традицію порівняно пізно. Вічнозелене дерево символізувало буття. Стилізовані рослинні мотиви, що нагадують вазони з квітами. В різьбі зустрічаються рідко. Мотиви типу “вазончики” дістали найбільше поширення в оформленні елементів архітектури 40-60-х років де вони вступали як ажурно-прорізні декоративні елементи. Майстри створювали різноманітні декоративні

5

прикраси з використанням різних технік і матеріалів. Кожна прикраса несла своє символічне значення. Майстри створювали мініатюрні декоративні сюжети з використанням різних матеріалів. Художники приділяли увагу як загальній композиції, так і найдрібнішим елементам, створювали орнаменти в різних техніках: різьбленні, вишивці, розписі. Символ гілки винограду в буковинському традиційному орнаменті який характерний до Буковини уособлював родючість, процвітання, сімейну єдність та християнське воскресіння. Цей мотив часто використовували в церковній вишивці та оздобленні предметів інтер'єру. Майстри використовували форму виноградної лози в різних декоративних композиціях. Виноград часто прикрашали рослинними мотивами та орнаментами. У народному мистецтві виноградна лоза набувала різноманітних стилізованих форм. Цей символ часто поєднувався з іншими орнаментальними елементами. Зірка або ружа уособлює мотив у вигляді розетки з загостреними кінцями, що мають вигляд зірочок. Поширений на гуцульщині термін “Штерн”, “Штерно” походить від німецького - “Stern” -

зоря зірка [4]. Цей орнамент застосовується в різьбі , інкрустації, вишивці, писанкарстві, кераміці та випалюванні на дереві. Сам орнамент зірки символізували світло Христове, всесвіт та гармонію. Майстри створювали складні композиції, де восьмикутна зірка часто уособлюючи єдність стихій і циклічності життя була центральним елементом. Форма восьмипроменевої зірки часто включала інші геометричні символи. Декоративне оздоблення підкреслювало святковість виробу. Пташки, особливо симетричні парі стали невід'ємним елементом орнаментального декору. Майстри відтворювали їхню природну геометричну красу в різних матеріалах. Буковинський мотив пташок часто використовувалися в орнаментальних композиціях. Їхні форми варіювалися від простих до надзвичайно складних. Пташок часто комбінувалися з іншими геометричними та рослинними символами. Орнамент символізує

6

гармонію, кохання, родинне благополуччя. Такий мотив дуже часто зустрічається на родинно-обрядових та весільних діях, в особливості на вишитих рушниках.

Кучерики дуже розповсюджені на гуцульщині спіралеподібний орнаментальний елемент, де кінці орнаменту злегка закручені, який надає йому образ закрученості, від чого і пішла назва мотиву. В особливості іде доповнюючим елементом, який гармонійно поєднується з геометричним орнаментом в найрізноманітніших комбінаціях. Майстри поєднували різні матеріали, створюючи гармонійні композиції. Кожен елемент кучерика мав своє символічне значення. Природні матеріали доповнювалися декоративними елементами. Розрізняють три основні види кучерів: прямі, нахилені в протилежні боки, зігнуті у вигляді дуг, закінчення яких скручуються до середини. Як правило, такі кучері вкладаються за принципом дзеркальної симетрії. Зустрічаються в різьбі ті інкрустації кольоровим деревом або мосяжною бляхою [12]. Майстри створювали ці

образи в різних техніках і матеріалах, які ставали частиною складних композицій. Ці елементи часто використовувалися в створенні святкових інсталяцій. Майстри створювали унікальні образи, зберігаючи традиційну символіку. Автентичні орнаменти відображали різні культурні традиції. Техніки виготовлення передавалися з покоління в покоління.

Рачки, а також піврачки є осередкові орнаментальні мотиви. Цей узор ділиться на три види. 1-й і найбільш поширений є ромбовидний мотив з численним наростами у вигляді “гачків” і “кучерів”, які асоціюються з ногами рака і загально має вигляд рака. Від цього і походить сама назва орнаменту. “Піврачки” має той самий знакову систему, але поділений на три частини, що має вигляд трикутників з наростами. Крім різьби це орнамент також доволі поширений у вишивці [14]. Ці полотняні криптограми, які збереглися до наших часів містять коди, передаючи планетарну інформацію про форми буття. Знаково-символічне

7

орнаментальне письмо буковинських творінь - це невмирущий код народу, складений у візерунки, що творилися нашими предками протягом багатьох віків. Образи-обереги, своєрідна мова нащадків, яка є найвищою цінністю для нас. [8] Майстри створювали ці композиції з особливою увагою до деталей. Композиція часто доповнювалася орнаментальним сюжетом, часто рослинним та геометричним. Кожен елемент цього мотиву мав глибоке символічне значення.

Отже, гуцульські та буковинські орнаменти мають глибоке символічне значення, сформоване протягом століть під впливом християнських і народних традицій. Серед основних мотивів — хрест, гадючка, сонце, ромби, зигзаги, рослинні елементи (барвінок, виноградна лоза, дубове листя), дерево життя, зірки, пташки, кучерики та рачки. Кожен символ виконував роль оберега, уособлював родючість, гармонію, вічність, світло або родинне щастя. Ці елементи широко застосовувалися у

різьбленні, вишивці, інкрустації, розписі та декоративному оформленні побутових і сакральних предметів. Народне мистецтво зберегло цю символіку через покоління, поєднуючи художню майстерність із глибоким духовним змістом.

8

1.2. Особливості використання буковинських та гуцульських мотивів у народному мистецтві

Буковина, як край із багатою історією та мультикультурним середовищем, має унікальні зразки декоративно-ужиткового мистецтва, в якому орнаментальні мотиви займають важливе місце. Орнаментальні композиції, притаманні буковинському регіону, несуть у собі глибоку символіку, пов'язану з уявленнями про світобудову, духовний світ людини, природу та релігійні вірування [6; 9]. Народне мистецтво завжди відображало глибинні традиції та вірування людей, особливо у період свят. Українські майстри створювали унікальні вироби, поєднуючи християнські символи з древніми народними мотивами. Техніки виготовлення буковинських атрибутів передавалися з покоління в покоління, зберігаючи автентичність і самобутність. Матеріали для виготовлення обиралися з урахуванням місцевих ресурсів та традицій. Колірна гама відповідала усталеним канонам певної місцевості. В особливості буковинська колористика виконувалася у стриманій але контрастній палітрі - червоний, чорний, жовтий, зелений і синій кольори. Червоний символізує життєву силу та любов. Чорний - землю, пам'ять та плодovitість. Жовтий - сонце, багатство і добробут, зелений - рослинність і надію. Орнаментальні композиції створювалися з урахуванням символічного значення кожного елемента[7]. Колірна гама обирається відповідно до місцевих традицій та доступних барвників. Важливим джерелом для дослідження технології оздоблення шкіри є відомості про розвиток ремесла в інших країнах та

сусідніх етнічних регіонах. Вироби зі шкіри характеризуються насамперед з гармонійним поєднанням матеріалу, форми та художньо-технологічних засобів. Різноманітність засобів, вивчення шкіри, різновидність за структурою і фізичними якостями, з хутром і без нього, варіативністю у кожному етнографічному регіоні [4].

9

З'явилися для свого часу типові форми виробів, які поступово формувалися на традиційні, ставали більш новіші технології оздоблення, в ужиток входили нові матеріали, видозмінювалися прийоми технології та обробки [18]. Шкіряні вироби також мали свою специфіку. Майстри створювали сумки, гаманці та декоративні елементи такі як ремінець або широкий шкіряний пояс - "черес" з використанням буковинських мотивів. Орнаменти наносилися з урахуванням особливостей матеріалу. Кожен виріб проходив складний процес обробки та оздоблення. Сумки посідали особливе місце у створенні буковинських та гуцульських атрибутів. У традиційному строї мешканців Буковини, особливо в західній частині головну роль відігравала тканина - домоткане полотно, вовна, конопляне прядиво. Однак окремі елементи одягу виготовлялися з натуральної шкіри, що свідчить про високий рівень ремесел у регіоні, зокрема різьблення по дереву та вишивка. Одним з таких аксесуарів були шкіряні сумки - аксесуар який має як практичне, так і декоративне значення. Такий аксесуар також виконував репрезентативну функцію - використовувалися як частина святкового строю на ярмарках, весіллях, релігійних святах. Їх оздоблення мало важливе значення: підкреслювало соціальний статус власника і його походження. Оздоблення такого аксесуару включало як технічні так і художньо-декоративні прийоми. Традиційні орнаменти буковинського краю тісно пов'язані з етнографічними особливостями місцевого населення. Вони виявляються у вишивці, ткацтві, різьбленні по дереву, розписі на кераміці та декоративному оздобленні житла [10].

Найпоширеніший спосіб оздоблення є тиснення по шкірі. Майстри використовували спеціальні металеві штампи або виготовляли візерунки вручну. Зображення наносилися на зволожену шкіру, завдяки чому утворювалися рельєфні орнаменти. Найчастіше такою технікою створювали геометричні мотиви.

10

Декор у вигляді симетричних рядів отворів, часто виконували вручну. Такі пробивні отвори були популярним способом прикрасити край сумки або клапан. у такі отвори могли вставляти: кольорові нитки, металеві кільця або шипи, а також, вставки з іншого кольору або тканини. Шви також могли застосовуватися у декоративному прикладі роботи. Майстри використовували вощені нитки білого або червоного кольору, які контрастували з основним тлом полотна. Часто майстри робили прошивку у формі декоративних візерунків або “хрестиків” по краях.

Іноді використовувалася техніка аплікації - накладання шматочків шкіри контрастного кольору, вирізаних у формі символів, які пришивалися до основної частини сумки. У більш заможних власників зустрічалася інкрустація металом або навіть з дзеркальцем. Також традиційно матеріал підфарбовували натуральними барвниками. Здебільшого це були коричневі, чорні, руді та темно-зелені відтінки, які гармонійно підкреслювали рельєф тиснення. У святкових або більш коштовних варіаціях додавали червоні або жовті акценти.

Різьблені вироби часто прикрашалися традиційними символами – зірками, трикутниками, квітами. Техніка різьблення вдосконалювалася протягом століть, створюючи унікальні художні традиції. Кожен майстер додавав власні елементи до традиційних мотивів. Дерев'яні вироби покривалися природними барвниками та оліями. Особлива увага приділялася якості деревини та її обробці. Готові вироби часто ставали родинними реліквіями.

Вишивка буковинських мотивів характеризувалася особливою символікою кольорів та орнаментів. Відмінністю буковинських святкових сорочок є заповненість вишивкою рукавів. У післявоєнні роки було важливим зберегти традиційний орнамент, пошиття автентичного одягу стає валютою або платою за якусь послугу.

11

Марія Петрівна Чепух каже: - *“Файна вишита сорочка і горботка були на вагу золота. Так як ми жили бідно і грошей ледве ставало на найпотрібніше. нам треба було чимось платити людям. Після війни ми лишились самі. То шпиргат завалиться то дах потік... просили чоловіків абис зріхтували, а за це вишивали файну сорочку чи рушник або ткали, що треба до хати. Кожна жінка чи дівчина в селі мала вміти шити і ткати. Було встидно, як не знала це робити.”* [13]. Майстрині створювали складні композиції на рушниках, скатертинах та одязі. Червоний колір символізував життя та радість. Техніки вишивки варіювалися залежно від регіону та місцевих традицій. Кожен стібок мав своє значення та виконувався з особливою ретельністю. Вишиті вироби прикрашали оселі під час святкувань. Орнаменти часто включали елементи місцевої флори та фауни. Гончарство збагатило різдвяну традицію унікальними керамічними виробами. Майстри створювали свічники, підсвічники та декоративні тарелі з буковинськими та гуцульськими мотивами. Глиняні вироби розписувалися традиційними орнаментами та покривалися поливою. Коден майстер мав свої особливості у формах та декорі керамічних виробів. Техніка виготовлення передбачала особливу підготовку глини та випалювання. Розпис виконувався натуральними барвниками з дотриманням традиційної колірної гами. Готові вироби часто використовувалися в обрядах.

Писанкарство також має невід'ємну частину в буковинській та гуцульській орнаментиці. Майстри створювали особливі писанки з

використанням відповідної символіки. Техніка писання воском застосовувалася для створення складних орнаментальних композицій. Символіка орнаментів поєднувала християнські та народні мотиви. Писанки використовувалися як прикраси не тільки на Великдень, а ще обрадах, хрестинах, весілля та похоронах. Процес створення супроводжувався особливими ритуалами та молитвами.

12

Ткацтво забезпечувало створення особливих килимів та тканин. Майстри використовували традиційні техніки ткання для створення святкових виробів. Орнаменти включали геометричні символи, вплетені в загальну композицію. Процес ткання вимагав особливої майстерності та знання символіки. Готові вироби використовувалися для прикрашання осель та церков. Тканини часто передавалися у спадок як родинні цінності. Лозоплетіння дозволяє створювати різноманітні прикраси та кошики. Майстри плели складні композиції з використанням різних технік. Вироби з лози часто прикрашалися додатковими елементами з інших матеріалів. Особлива увага приділялася міцності та довговічності виробів. Кожен елемент плетіння мав своє функціональне та декоративне значення. Готові вироби використовувалися для зберігання подарунків та частувань. Техніка плетіння передавалася від майстра до учня.

Ковальство збагачувало буковинську традицію металевими виробами. Майстри створювали підсвічники, хрести та декоративні елементи з металу. Кожен виріб проходив складний процес кування та обробки. Металеві вироби часто прикрашалися гравіюванням та чеканкою. Особлива увага приділялася міцності та довговічності виробів. Готові роботи часто використовувалися в церковному оздобленні. Техніка обробки металу передавалася в ковальських родинах.

Бісероплетіння дозволяло створювати вишукані орнаментальні прикраси. Майстрині виготовляли складні композиції з використанням

різнокольорового бісеру. Техніка плетіння вимагала особливої точності та терпіння. Кожен виріб створювався за особливими схемами та візерунками. Колірна гама підбиралася відповідно до символічного значення. Готові прикраси використовувалися для оздоблення одягу та інтер'єру. Вироби з бісеру часто передавалися у спадок. Різьблення по кістці додавало особливої вишуканості виробам. Майстри створювали мініатюрні скульптури та декоративні елементи. Техніка різьблення

13

вимагала особливої майстерності та терпіння. Кожен виріб проходив складний процес обробки та полірування. Готові роботи часто ставали колекційними предметами. Орнаменти наносилися з урахуванням структури матеріалу. Вироби з кістки вважалися особливо цінними.

Мистецтво декоративного розпису застосовувалося для створення композицій на різних поверхнях. Майстри використовували природні барвники та традиційні техніки нанесення. Кожен регіон мав свої особливості у колірній гамі та орнаментах. Розпис виконувався з урахуванням символічного значення кожного елемента. Готові роботи створювали особливу святкову атмосферу в оселях. Техніка розпису вдосконалювалася протягом поколінь. Орнаменти часто включали елементи місцевої флори та фауни.

Висновок

Народне мистецтво Буковини є багатогранним відображенням традицій, вірувань і побуту мешканців краю. Воно охоплює різноманітні ремесла — вишивку, ткацтво, шкіряні вироби, гончарство, лозоплетіння, писанкарство та ковальство — кожне з яких має свої унікальні техніки, символіку й кольорову гаму. Майстри поєднували християнські мотиви з давніми народними символами, створюючи вироби з глибоким змістом і художньою цінністю. Ремесла передавалися з покоління в покоління, зберігаючи самобутність, і стало важливою частиною культурної спадщини

регіону. Таким чином, орнаментальні мотиви в декоративно-ужитковому мистецтві Буковини є не лише художнім засобом, але й носієм глибокого змісту, закладеного поколіннями майстрів. Геометричним орнаментам притаманна стрункість, чіткість. розписуючи геометричний орнамент, треба слідкувати за його симетрією.

14

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ БУКОВИНСЬКИХ МОТИВІВ У ДИЗАЙНІ

2.1. Аналіз актуальних тенденцій інтерпретації буковинської символіки.

Буковина - одна із мальовничих перлин України з характерним розмаїттям природних ресурсів та умов. Незважаючи на неодноразові зміни на території Буковини, етнічна культура, традиції, фольклор та народні мистецтва змогли зберегтися на землі стрімко розвиватися і в сучасній культурі [19]. Сучасний дизайн переосмислює традиційні символи, надаючи їм нового звучання та форми. Мінімалістичний підхід до інтерпретації класичних мотивів став однією з провідних тенденцій останніх років. Дизайнери експериментують з геометричними формами, створюючи абстрактні версії традиційних узорів. Колірна палітра розширюється за межі звичної нам гами, включаючи нестандартні комбінації. Матеріали для створення буковинських елементів також зазнають інновацій. Цифрові технології дозволяють створювати складні патерни та орнаменти. Спостерігається тенденція до екологічності та використання природних матеріалів.

Простота форм та монохромна палітра стали визначальними рисами цього напрямку. Натуральні матеріали, такі як дерево та льон, домінують у створенні декоративних елементів [1]. Дизайнери звертаються до традиційних буковинських та гуцульських орнаментів, адаптуючи їх до сучасного контексту [5] Геометричні форми поєднуються з природними

мотивами, створюючи гармонійні композиції. Особлива увага приділяється текстурам та фактурам матеріалів. Дизайнери звертаються до природних матеріалів, уникаючи штучних елементів. Мінімізація відходів стає важливим фактором при розробці прикрас. Традиційні символи переосмислюються через призму екологічної свідомості. Природні текстури та форми домінують у декоративних елементах.

15

Персоналізація буковинського декору стала важливою тенденцією сучасного дизайну. Кастомізація традиційних елементів дозволяє створювати унікальні композиції. Індивідуальний підхід до інтерпретації символів відображає особисті історії та традиції. Цифрові технології дозволяють створювати персоналізовані принти та орнаменти. Ручна робота цінується особливо високо в контексті персоналізації. Змішування різних культурних традицій створює унікальні дизайнерські рішення. Урбаністичні мотиви вносять нове звучання в символіку. Індустріальні елементи поєднуються з класичними буковинськими мотивами. Геометричні форми та чіткі лінії домінують у міському декорі та вишивці. Масштабні проекти трансформують публічні простори.

Мультикультурний підхід збагачує сучасну інтерпретацію буковинських та гуцульських символів. Елементи різних культурних традицій поєднуються в нових композиціях. Глобальні тренди впливають на локальні інтерпретації буковинських мотивів. Дизайнери експериментують з традиційними різними техніками. Кольорові схеми розширюються завдяки впливу різних ідей. Орнаменти та патерни збагачуються новими елементами. Синтез різних художніх традицій створює унікальні дизайнерські рішення.

Експериментальний підхід до матеріалів розширює можливості інтерпретації буковинських символів. Нетрадиційні матеріали використовуються для створення класичних форм. Змішування різних

фактур та текстур створює цікаві візуальні ефекти. Інноваційні технології обробки матеріалів дозволяють досягати нових ефектів. Переосмислення традиційних технік роботи з матеріалами створює унікальні результати. Експерименти з прозорістю та відбиттям світла збагачують візуальний ефект. Комбінування різних матеріалів в одному виробі стає популярним прийомом. Віртуальна реальність відкриває нові можливості для інтерпретації буковинських символів. Цифрові платформи дозволяють

16

створювати інтерактивні буковинські простори та візуалізувати ремеслові вироби. Віртуальні інсталяції стають новим способом святкового декорування. Технології доповненої реальності збагачують декор новими елементами. Інтерактивність стає важливим елементом сучасного буковинського дизайну та гармонійно поєднуються з фізичними об'єктами.

Соціальні медіа впливають на розвиток дизайну та декору. Сучасний підхід до технологій стає важливим фактором при створенні виробів. Тренди соціальних мереж формують нові напрямки в інтерпретації традиційних символів. Цифрове поширення впливає на популярність певних дизайнерських рішень.

Висновок

Сучасний дизайн буковинської символіки демонструє глибоку повагу до традицій, поєднуючи їх із новітніми технологіями та актуальними естетичними тенденціями. Переосмислення етнічних мотивів через призму мінімалізму, екологічності, персоналізації сприяє збереженню й розвитку культурної спадщини. Геометричні форми, натуральні матеріали, інноваційні технології та мультикультурні впливи формують нове бачення декоративного мистецтва Буковини.

17

2.2. Інтеграція буковинських орнаментів у створення аксесуарів.

Сучасний дизайн аксесуарів активно інтегрує буковинські мотиви,

створюючи унікальні сезонні колекції. Дизайнери переосмислюють традиційні символи, адаптуючи їх до сучасних модних тенденцій. Матеріали підбираються з урахуванням функціональності та естетики святкового сезону. Кольорова гама розширюється за межі традиційних буковинських відтінків. Технології виробництва дозволяють створювати складні декоративні елементи. Особлива увага приділяється деталям та якості виконання. Кожен аксесуар розробляється як самостійний художній об'єкт.

Авторські роботи набувають особливої популярності серед дизайнерських брендів. Тиснення традиційних символів на шкірі створює елегантний та вишуканий ефект. Комбінування різних типів шкіри дозволяє досягати цікавих фактурних рішень. Металева фурнітура доповнює буковинські мотиви, створюючи цілісні композиції. Ручна робота залишається важливим аспектом створення преміальних виробів. Техніки обробки шкіри постійно вдосконалюються для досягнення нових ефектів. Кожен виріб проходить ретельний контроль якості. Текстильні аксесуари пропонують широкі можливості для інтерпретації буковинських мотивів. Вишивка залишається популярною технікою декорування текстильних виробів. Сучасні технології дозволяють створювати складні орнаментальні композиції. Натуральні тканини поєднуються з інноваційними матеріалами. Принти розробляються з урахуванням сучасних трендів та традиційної символіки. Текстильні аксесуари часто створюються в лімітованих колекціях. Особлива увага приділяється комфорту та практичності виробів.

Ювелірні вироби стають все більш витонченими та концептуальними. Дизайнери експериментують з формами традиційних символів, створюючи сучасні інтерпретації. Дорогоцінні метали

поєднуються з нетрадиційними матеріалами. Кольорові камені використовуються для створення святкового настрою. Технології обробки

металів дозволяють досягати надзвичайної деталізації. Кожна прикраса розробляється як унікальний витвір мистецтва. Колекції часто супроводжуються історією створення та концептуальним обґрунтуванням. Матеріали підбираються з урахуванням сезонності та комфорту. Колірні рішення враховують актуальні модні тренди. Декоративні елементи інтегруються в загальну структуру виробу. Розмірний ряд розробляється з урахуванням різних вікових груп.

Декоративні елементи повинні гармонійно поєднуватися з функціональністю виробу. Колекції часто включають як повсякденні, так і святкові моделі. Сумки та гаманці з буковинською тематикою створюються з урахуванням сучасних потреб користувачів. Функціональність залишається пріоритетом при розробці дизайну. Гуцульські мотиви інтегруються в конструктивні елементи виробів. Матеріали підбираються з урахуванням тривалого використання. Внутрішнє оздоблення також враховує буковинську тематику. Кожна модель проходить тестування на практичність.

Аксесуари для мобільних пристроїв із буковинськими та гуцульськими мотивами — це приклад вдалого поєднання естетики та практичності. Вони не лише виконують захисну функцію, а й є засобом вираження культурної ідентичності. Орнаменти адаптуються до компактних форматів сучасних гаджетів, зберігаючи свою декоративну виразність. Завдяки сучасним технологіям друку зображення залишаються чіткими й довговічними. Колекції постійно оновлюються з урахуванням нових моделей пристроїв, а дизайн враховує зручність користування. Дизайнери активно експериментують з формами, кольорами та текстурами, зберігаючи баланс між функціональністю та етнічною стилістикою.

Годинники з буковинською та гуцульською символікою втілюють поєднання традиційної естетики з сучасною інженерією. Класичні форми

доповнюються орнаментальними деталями, що відсилають до культурної спадщини регіону. Циферблати прикрашаються тематичними зображеннями, а ремінці виготовляються з міцних та зручних у щоденному носінні матеріалів. Особливу увагу приділено надійності механізмів і водонепроникності. Часто годинники випускаються обмеженими серіями, що підкреслює їх ексклюзивність. Кожен виріб має сертифікат автентичності, що підтверджує унікальність і зв'язок з культурною традицією.

У сучасному дизайні аксесуарів, зокрема сумок, інноваційні технології відкривають нові можливості для осмислення та інтерпретації буковинських орнаментів і декоративних елементів. Застосування цифрового моделювання, 3D-друку, лазерного різання дає змогу не лише відтворювати традиційні символи, але й по-новому осмислювати їх у сучасному модному контексті.

Висновок

Сучасний дизайн аксесуарів вдало поєднує буковинські та гуцульські мотиви з інноваційними матеріалами і технологіями. Традиційні символи адаптуються до сучасних форм, зберігаючи культурну ідентичність і забезпечуючи функціональність, естетику та комфорт. Кожен виріб стає не лише практичним об'єктом, а й носієм автентичної традиції у сучасному виконанні.

20

РОЗДІЛ 3. ХУДОЖНЬО ОСОБЛИВОСТІ ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ МОТИВІВ, КОМПОЗИЦІЙНОЇ ПОБУДОВИ ТА СИМВОЛІКИ КОЛЕКЦІЇ “БАРВИ РОДУ”

3.2. Використання традиційних символів з новітніми матеріалами

Текстурні комбінації вимагають особливої уваги при створенні

гармонійних композицій з різних матеріалів. Природні текстури органічно поєднуються з технологічними поверхнями, створюючи сучасну інтерпретацію традиційних мотивів. Розпис деталей підкреслюють характер матеріалів, додаючи виразності загальній композиції. Різні типи обробки поверхонь створюють багатошарові текстурні ефекти. Тактильні відчуття враховуються при виборі матеріалів та їх комбінуванні.

Пропорційні співвідношення визначають успішність інтеграції різних елементів у єдину композицію. Золотий перетин залишається актуальним принципом при створенні гармонійних пропорцій між традиційними та сучасними елементами. Баланс між різними компонентами ретельно розраховується для досягнення візуальної гармонії. Масштабування елементів відбувається з урахуванням загальної композиції та функціонального призначення виробу. Ритмічні повтори створюють впорядковану структуру дизайну [2]. Асиметричні рішення додають динаміки та сучасного звучання традиційним мотивам. Пропорції адаптуються під конкретний простір та призначення виробу.

Довговічність конструкцій забезпечується правильним підбором компонентів та технологій їх з'єднання. Експлуатаційні характеристики ретельно аналізуються на етапі проектування для забезпечення надійності виробу. Практичність використання гармонійно поєднується з естетичною привабливістю через продумані дизайнерські рішення. Можливість очищення та догляду враховується при виборі матеріалів та способів їх

21

обробки. Ремонтопридатність забезпечується модульною конструкцією та доступністю компонентів. Безпека використання гарантується сертифікованими матеріалами та технологіями виробництва.

Технологічність виготовлення забезпечує стабільну якість та доступність виробів при збереженні їх художньої цінності. Автоматизація виробничих процесів не повинна нівелювати рукотворний характер

виробів та їх унікальність. Інноваційні методи обробки матеріалів гармонійно поєднуються з традиційними техніками, створюючи унікальні результати. Зручність використання забезпечується правильним вибором матеріалів та їх розташуванням у виробі. Вага виробів оптимізується для комфортного використання через продумане поєднання легких та важких матеріалів. Тактильні відчуття враховуються при виборі поверхонь, що контактують з користувачем. Безпека експлуатації гарантується відповідними сертифікатами та випробуваннями. Антропометричні показники лягають в основу проектування форми та розмірів виробу. Комфорт користування досягається через ергономічний дизайн та якісні матеріали.

Естетична цінність виробів досягається через гармонійне поєднання традиційних та сучасних елементів. Художня виразність формується балансом між історичними мотивами та інноваційними рішеннями у використанні матеріалів. Символічне значення традиційних елементів зберігається при їх сучасній інтерпретації в нових матеріалах [17]. Актуальні тренди органічно інтегруються в традиційні мотиви, створюючи унікальний дизайн. Авторський почерк проявляється в особливостях інтерпретації символів та їх матеріальному втіленні. Культурний контекст враховується при створенні композицій, забезпечуючи їх змістовну глибину. Емоційний відгук забезпечується через продуману роботу з формою, кольором та матеріалами.

22

3.2 Шкіряна сумка “Барви Роду”, стилістична програма та композиційна побудова

Повертаючись до художніх особливостей авторської сумки з колекції «Барви роду», варто детально зупинитися на конструкції, орнаментальній композиції та концептуальному наповненні виробу.

Ця робота постає не просто як сумка елемент виставкового образу, а

сучасний стиль в якому переплітаються ремесло, мистецтво та культурна ідентичність. У процесі створення виробу автором була розроблена цілісна стилістична концепція — від форми сумки, вибору шкіри та кольорової гами, до авторського орнаменту, що відсилає до буковинської вишивки та розпису.

Головною метою постало створення виробу, який не лише естетично приваблює, але й відображає культурні та символічні сенси, інтерпретовані в сучасному баченні буковинського образу.

Скрупкульозний підбір матеріалів та ретельно продуманий процес роботи для того, щоб автор зміг приступити до роботи.

При індивідуальному виготовленні майстер виконує розпис вручну, розміщаючи орнамент точно, відповідно до композиційного задуму. Кожна лінія та елемент візерунка мають своє значення, натхненне традиційними буковинськими мотивами, але трансформоване в сучасну художню мову. Особлива увага приділяється балансуванню між декоративністю й функціональністю. Розпис не перевантажує поверхню, а доповнює її. Автор враховує не лише візуальний ефект, але й практичний аспект — збереження зносостійкості й зручності користування.

Перший етап є нанесення самого орнаменту. За рахунок лінійки орнамент точно та акуратно розміщується на шкірі, а гуаш, яка є водорозчинною фарбою, що має непрозору матову текстуру допомагає в роботі і не залишає за собою слідів. Після розміщення запланованого орнаменту в рух йде фарба створена спеціально для шкіри, яка має

23

властивість покривати шкіру тонким шаром фарби, не залишає за собою текстури та домішків фарби.

Буковинські мотиви в мистецтві є невід'ємною частиною культурної спадщини, який пройшов складний шлях, увібравши в себе кращі надбання минулого.

Колірна гармонія виступає фундаментальним принципом у поєднанні традиційних символів з сучасними матеріалами. Контрастні комбінації акцентують особливості кожного матеріалу, створюючи візуальну динаміку. Прозорі елементи додають композиціям легкості та глибини, формуючи багат шарові візуальні ефекти. Градієнтні переходи пом'якшують різкі контрасти між матеріалами, забезпечуючи плавність сприйняття. Колірна палітра розробляється з урахуванням сезонних тенденцій та психологічного впливу кольорів.

Функціональність залишається пріоритетом при виборі матеріалів та їх поєднанні. У процесі розробки авторської сумки важливим завданням стало гармонійне поєднання форми, кольору, орнаменту та змістовного наповнення. Виріб розглядається не лише як функціональний аксесуар, а як самостійний артоб'єкт, що поєднує декоративно-ужиткове мистецтво, сучасний дизайн і глибинні культурні сенси.

Автором була створена комплексна стилістична концепція, що охоплює всі етапи: від моделювання форми до вибору матеріалів та кольорової палітри. Конструкція сумки вирізняється лаконічністю та зручністю, що відповідає вимогам сучасного споживача, а також акцентує увагу на декоративних елементах виробу. Пріоритетом виступає універсальність дизайну: стилістичне рішення сумки є гендерно нейтральним, завдяки чому вона може бути актуальною для широкої аудиторії незалежно від статі.

Основна ідея, закладена в концепт виробу, полягає у втіленні не лише естетичної привабливості, але й глибокого сенсового навантаження.

24

Автор прагне через сумку передати культурні, міфологічні та мистецькі елементи, інтерпретуючи їх крізь призму сучасного бачення буковинського образу. Це виявляється у використанні орнаментів, натхнених традиційною буковинською вишивкою та розписом. Таким чином,

авторська сумка з колекції «Барви роду» є прикладом сучасного українського предметного дизайну, в якому поєднуються функціональність, декоративність і національна ідентичність.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити ряд важливих висновків щодо особливостей інтерпретації буковинських та гуцульських мотивів у декоративно-прикладному мистецтві та їх застосування у створенні сучасних аксесуарів. Історичний аналіз показав, що буковинські та гуцульські символи пройшли довгий шлях еволюції, зберігаючи своє сакральне значення та набуваючи нових форм вираження в різних культурних контекстах. Дослідження сучасних тенденцій використання різдвяних мотивів у дизайні виявило значний потенціал для інновацій при збереженні традиційної символіки. Встановлено, що успішна інтеграція орнаментальних мотивів у сучасні вироби вимагає глибокого розуміння як історичного контексту, так і актуальних технологічних можливостей.

Аналіз специфіки використання буковинських мотивів у дизайні аксесуарів продемонстрував необхідність балансу між естетичною виразністю та функціональністю. Визначено, що сучасні матеріали та технології дозволяють створювати вироби, які зберігають традиційну символіку, одночасно відповідаючи сучасним вимогам до якості та практичності. Розроблений проект шкіряної сумки демонструє можливості гармонійного поєднання традиційних буковинських мотивів з інноваційними матеріалами та технологіями. Особлива увага була приділена екологічності матеріалів та етичності виробництва, що відповідає сучасним тенденціям сталого розвитку.

В результаті дослідження були сформульовані принципи гармонійного поєднання традиційних символів з новітніми матеріалами, які можуть бути використані при розробці різноманітних дизайнерських

виробів. Ці принципи враховують технологічні, естетичні та функціональні аспекти проектування. Практична реалізація проекту підтвердила актуальність та перспективність обраного напрямку дослідження. Колекція сумок «Барви роду» демонструє можливості інноваційної інтерпретації буковинських та гуцульських мотивів при збереженні їх культурного значення та забезпеченні функціональності виробу.

Таким чином, дослідження підтверджує, що традиційні буковинські мотиви залишаються потужним джерелом натхнення для сучасних майстрів, а їх інтерпретація в контексті новітніх технологій та матеріалів створює унікальні можливості для розвитку декоративно-прикладного мистецтва.

26

Список використаних джерел та літератури

1. Буханевич А. П. Розвиток київської школи текстилю кінця XX – початку XXI століття. 2019.
2. Буханевич А. П. Розвиток київської школи текстилю кінця XX – початку XXI століття. 2019.
3. Горинь Г. Шкіряні промисли західних областей України (друга пол. XIX – поч. XX ст.). – К.: Наукова думка, 1986.
4. Горинь Г. Шкіряні промисли західних областей України (друга половина XIX – початок XX століття) / Г. Горинь – К. : Наукова думка, 1986. – 96 с.
5. Гузар, Н. І. (2019). Символіка орнаментів у традиційному мистецтві Буковини. Чернівці: ЧНУ.
6. Гуменюк І. Народна вишивка Буковини. – Чернівці: Золоті литаври, 2008. – 124 с.
7. Енциклопедичний словник символів культури України / За заг. ред.: В. Коцура, О. Потапенко, В. Куйбіда. 5-те доп., випр. вид. Корсунь

Шевченківський : Переяслав-Хмельн. держ. пед. ун-т ім. Г.

Сковороди: ФОП Гавришенко В.М., 2015. 912 с.

8. Жаворонкова М. Орнаментальне письмо буковинських рушників. Міжнародна науково-практична конференція “Актуальні проблеми сучасного дизайну” Київ, КНУТД, 22 квітня 2021
9. Литвин Н. В. Художні особливості вишивки Буковини // Народне мистецтво. – 2015. – №1(99). – С. 34–39.
10. Нагірняк І. І. Традиції народного мистецтва Буковини в контексті сучасної культури. – Чернівці: Книги–ХХІ, 2007. – 156 с.
11. Сайт «Гуцульський орнамент». Каталог орнаментів. 12. Сайт «Гуцульський орнамент». Каталог орнаментів.

27

13. Сайт Одягові традиції Гуцульщини. Стаття Іспас (Віртуальний музей старожитностей та етнографії Буковинської Гуцульщини (філіал Вижницького коледжу прикладного мистецтва ім. В.Ю.Шкрібляка))
14. Свйонтек І. Гуцульські вишивки Карпат. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту. Альбом 1. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2011. – 320 с. (в т.ч. 144 сторінок повноколірних) [П’ятий мистецький альбом: Навч. посіб.]. Космацькі вишивки Косівщини. – Кн. 2. – Львів: Апріорі, 2015. – 264 с.: іл.; табл.; фото.
15. Свйонтек І. Гуцульські вишивки Карпат. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту/авт.-упоряд. Ірина Свйонтек. [П’ятий 328 мистецький альбом: Навч. посіб.]. Космацькі вишивки Косівщини. – Кн. 2. – Львів: Апріорі, 2015. – 264 с.
16. Свйонтек І. Гуцульські вишивки Карпат. Мистецтво геометричного орнаменту і колориту/авт.-упоряд. Ірина Свйонтек. [П’ятий 328 мистецький альбом: Навч. посіб.]. Космацькі вишивки Косівщини. – Кн. 2. – Львів: Апріорі, 2015. – 264 с.: іл.; табл.; фото.
17. Федоренко Д. Сюжетно-тематична композиція в техніці цифрового

живопису. 2024.

18. Чіх-Книш Б. Традиційні способи оздоблення художніх виробів зі шкіри у творчості народних майстрів та професійних художників / Б. Чіх-Книш.
19. Чіх-Книш Б. Традиційні способи оздоблення художніх виробів зі шкіри у творчості народних майстрів та професійних художників / Б. Чіх-Книш.

28

Інфоресурси сайти

1. <https://hutsulornament.art/>
2. <https://clothingtraditionsofhutsulshchyna.webnode.com.ua/ispas/> 3. https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/17903/1/APSD2021_V1_P032-034.pdf

29

Додатки

Іл. 1.1 Авторські сумки ручної роботи магазину [galatti_bags](#)

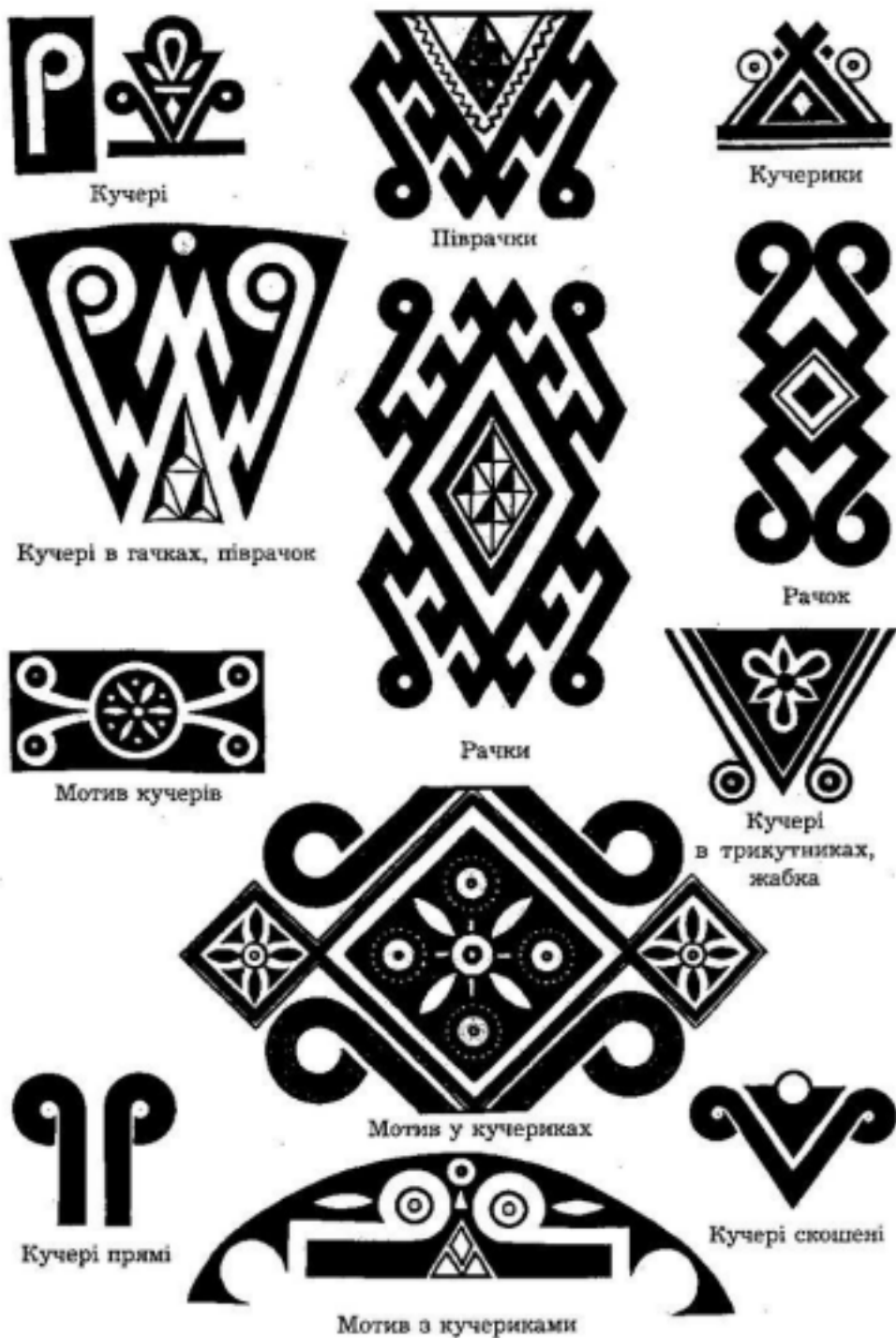

Іл. 1.2 Сумки ручної роботи. м. Косів

Іл. 1.3 Буковинські Гуцульські вишивки Емілія Стернюкова видання 1911р.
 виданий жіночою громадою.

МОТИВИ НА ОСНОВІ КУЧЕРИКОПОДІБНИХ
ТА ГАЧКОПОДІБНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

ТАБЛИЦЯ XXVI

Іл.

2.1 Розпис на годиннику

Іл. 2.2 Розпис на дзеркалі

Ил. 3.1

Ил. 3.2